

ת"פ (קרית שמונה) 40700-10-22 - מדינת ישראל נ' עודאי גזאוי

ת"פ (קרית-שמונה) 40700-10-22 - מדינת ישראל נ' עודאי גזאוישלוס קרית-שמונה

ת"פ (קרית-שמונה) 40700-10-22

מדינת ישראל

נגד

עודאי גזאוי

בית משפט השלוס בקרית-שמונה

[29.07.2024]

כבוד השופט ערן בר אור

מטעם הנאשם - בעצמו וב"כ עו"ד נגימה הייב

גזר דין

1. בתאריך 8.1.2023 הודה הנאשם, במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב אישום מתוקן והורשע בביצוע עבירה של פציעה כשהעברין מזוין לפי סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק"). במסגרת הסדר הטיעון לא הוצגו הסכמות עונשיות, אלא הוצג הסדר דיוני לפיו בטרם הטיעון לעונש יופנה הנאשם לשירות המבחן לשם עריכת תסקיר אודותיו, שהמלצותיו לא יחייבו את הצדדים.
2. כתב האישום המתוקן מתאר, בתמצית, כי בתאריך 14.10.2022 בשעות שלפנות בוקר, עמדו הנאשם ומר דולב פרץ (להלן: "המתלונן") בחניון שמחוץ למועדון "פארטי-זון" בחצור הגלילית, שם החנה הנאשם את מכוניתו, כשהוא מחזיק בה חפץ שטיבו המדויק אינו ידוע (להלן: "החפץ"). באותו מעמד קילל המתלונן את הנאשם, ואז ניגש הנאשם למתלונן אשר היה תחת השפעת משקאות אלכוהוליים, משך בחולצתו, השניים דחפו זה את זה עד לנפילתו של המתלונן. המתלונן קם על רגליו, ניגש אל הנאשם ודחף אותו, והנאשם מצדו שלח אגרופים לעבר המתלונן.
- לאחר שהנאשם ניגש אל המכונית במטרה לעזוב את המקום, קילל אותו המתלונן "ערבי מסריח" וכן קילל את אחותו של הנאשם. בתגובה לכך, נטל הנאשם את החפץ מתוך המכונית, חזר אל המתלונן והיכה בו עם החפץ מספר פעמים, עד שהורחק על ידי אחרים ששהו במקום, חזר לרכבו ועזב את המקום.
3. עוד נטען בכתב האישום המתוקן כי כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למתלונן: פריקה מלאה בקמיצה יש שמאל, חתך מדמם בקמיצה יד שמאל, שבר בעצם הטמפוראלית בצד הראש, קרע בעור התוף שבאוזן, שטף דם מסביב לעין ואדמומיות בראש, ובעקבות כך הוא נזקק לטיפול רפואי. נוכח האמור לעיל, נטען בכתב האישום המתוקן כי במעשיו פצע הנאשם את המתלונן שלא כדין כשהוא נושא נשק קר.

4. יוער, כי לאחר הגשת כתב האישום שתוקן בכתב יד במהלך דיון, הגישה המאשימה כתב אישום מתוקן מודפס, ולאחר שהתעוררה מחלוקת בין הצדדים בקשר לניסוחו, הסכימו הצדדים כי נוסח כתב האישום המודפס שהוגש, הוא הנוסח המחייב בו הודה הנאשם, וההגנה תהיה רשאית לטעון, במסגרת הטיעון לעונש "אודות החפץ בו הכה הנאשם את המתלונן" (ר' בקשה מוסכמת מתאריך 29.1.2023).
5. בהתאם להסכמה, הוגש לבית המשפט תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם.
- שירות המבחן תיאר בתסקירו את קורות חייו של הנאשם, צעיר נעדר עבר פלילי, המגיע ממשפחה המנהלת אורח נורמטיבי. כעולה מהתסקיר, הנאשם עבר תאונת עבודה, והוכר כנכה בשיעור של 40%, והוא עובד בתחנת דלק כקופאי.
- שירות המבחן מצא כי הנאשם התקשה בלקיחת אחריות על ביצוע העבירה ועל ההתנהגות הבעייתית והאלימה באירוע, והוא נקט עמדה השלכתית, אשר מייחסת את הסלמת האירוע לגורמים חיצוניים, ביניהם צריכת האלכוהול באותו הלילה והתנהגות המתלונן. עוד מצא שירות המבחן כי הנאשם נוטה לתת לגיטימציה לשימוש באלימות כדרך להתמודדות עם מצבים מסוימים קונפליקטואליים.
- בתסקיר משלים, לאחר שנבחנו דפוסי צריכת האלכוהול של הנאשם, הגיע שירות המבחן למסקנה כי לנאשם אין בעיה של שימוש לרעה באלכוהול, והוא אינו פונה לאלכוהול כדרך להתמודד עם קשייו ורגשותיו, ואף נמנע ממפגשים חברתיים הכוללים שתייה.
6. בסיכום של דבר, העריך שירות המבחן כי הנאשם אינו זקוק לטיפול בהתמכרויות וניכר כי ניהול ההליך המשפטי נגדו מהווה עבורו גורם מרתיע, לאחר שניכרה אצלו עמדה המבטאת צער וחרטה לביצוע העבירות. שירות המבחן סבר שענישה שתרוצה במסגרת עבודות שירות, תהא ענישה הרתעתית עבור הנאשם, שתחבר אותו לחומרת מעשיו ולחריגתו מגבולות החוק.
7. בחוות דעת שהוגשה מטעם הממונה על עבודות שירות, נמצא כי הנאשם מתאים לריצוי עונש בדרך של עבודות שירות.
8. בדיון שהתקיים בפני ביום 16.7.2024, טענו הצדדים לעונש לאחר שהתקבלו תסקיר שירות המבחן וחוות דעתו של הממונה על עבודות שירות בעניינו של הנאשם.
- עיקרי טיעוני המאשימה לעונש
9. ב"כ המאשימה טענה כי אירוע האלימות, המתואר בכתב האישום, התפתח לאחר שהמתלונן היה תחת השפעת אלכוהול, וקילל את הנאשם. לטענת המאשימה, אמנם למתלונן היה חלק באירוע, אך הנאשם יכול היה לעזוב את המקום בכל שלב, ובמקום זה הוא היכה ופצע את המתלונן באמצעות חפץ שטיבו אינו ידוע למאשימה. בעשותו כך, נטען, פגע הנאשם בערכים המוגנים של שמירה על גופו וביטחונו של המתלונן.

10. לטענת המאשימה, פציעה באמצעות חפצים היא מהחמורות שבעבירות האלימות, ובתי המשפט הביעו זאת לא פעם בהחמרה בענישה בעבירות אלה. ב"כ המאשימה הפנתה לדוגמאות מהפסיקה לפיהן סברה כי מתחם הענישה בתיק זה נע בין 12 ל-48 חודשי מאסר בפועל, וכי בנסיבות המקרה העונש ההולם לנאשם הוא 16 חודשי מאסר, מאסר מותנה וממושך ופיצוי הולם למתלון עקב הסבל שנגרם לו.
11. לטענת ב"כ המאשימה, קיים צורך להרתיע את הנאשם והציבור מלשוב ולבצע עבירות אלימות חמורות על דברים של מה בכך, ולכן המסר צריך להיות חד וברור כי אין גישה סלחנית במקרים כגון אלה.
12. במסגרת טיעוניה לעונש, הגישה המאשימה את גיליונות רפואיים של המתלון וכן את תמונות המתלון. עיקרי טיעוניה ההגנה לעונש
13. בפתח דבריה ציינה ב"כ הנאשם כי הנאשם יליד 1998, נעדר כל הרשעות קודמות, שזו לו הפעם הראשונה שהוא עומד לדין ומסתבך עם רשויות החוק, על כל המשתמע לכך.
14. ב"כ הנאשם הדגישה כי הנאשם לא פגע במתלון באמצעות חפץ חד או נשק קר אלא כפי שהוצג בכתב האישום, מדובר ב"חפץ שטיבו אינו יודע למאשימה". לשיטתה, מאחר והמאשימה אינה יודעת מה טיבו של החפץ, לא ניתן להתייחס אליו בניגוד לאמור בכתב האישום, ולא ניתן לבקש להחמיר עם הנאשם מעבר לעובדות בהן הודה. עוד טענה כי בשל הספק אם בכלל ניתן לראות בחפץ כנשק קר, יש לבחון אם עובדות כתב האישום עולות כדי הרשעתו בסעיף העבירה המיוחס לו.
15. ב"כ הנאשם הסכימה כי תסקיר שירות המבחן אינו מחייב את בית המשפט, אולם לשיטתה, בעצם הסכמת המאשימה לשליחת הנאשם לתסקיר, נוצרה בו ציפייה כי המלצות התסקיר יתקבלו. עוד הוסיפה ב"כ הנאשם כי מהתסקיר עולה שהנאשם ביטא הסכמה ורצון לעבור הליך טיפולי ושיקומי מחייב, אותו עבר בטיפול קבוצתי ופרטני, אשר לאחריו הבין את חומרת מעשיו ואת הקשר בין העבירה לבין צריכת אלכוהול. הנאשם הביע צער וחרטה על המעשים, וכיום הוא מבין את הדרכים החלופיות שהיה עליו לנקוט באירוע נשוא כתב האישום המתוקן.
16. בנוגע לנסיבות ביצוע העבירה, הבהירה הסנגורית כי אין כל היכרות קודמת בין הנאשם לבין המתלון, הם נפגשו במקריות בחניון כאשר המתלון היה מי שפנה אל הנאשם בקללות גסות. לטענת ב"כ הנאשם, על פי העובדות שבכתב האישום המתוקן, אין חולק כי המתלון היה הדומיננטי באירוע, המתלון הוא שתקף לראשונה את הנאשם ונפל על הקרקע בהיותו שיכור תחת השפעת אלכוהול. לטענת ב"כ הנאשם, בנסיבות אלה לא ברור אם כל החבלות המתועדות בתמונות המתלון שהוצגו וסומנו בתיק, נגרמו ע"י הנאשם.
17. ב"כ הנאשם ציינה כי הנאשם היה עצור מיום 14.10.22 ועד ליום 6.11.22 עת הועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני בבית הוריו.

18. ב"כ הנאשם הפנתה לפסיקה דומה לשיטתה, וטענה כי מתחם העונש ההולם לנאשם נע בין מאסר הצופה פני עתיד למספר חודשים שניתנים לריצוי בעבודות שירות, כפי המלצת שירות מבחן והממונה על עבודות השירות.
19. הנאשם בדברו האחרון אמר:
" עברתי הרבה טיפולים בתיק הזה במסגרת שירות המבחן וזה עזר לי הרבה, אני לא אחזור למעשים ואני מתחרט ואבקש להתחשב בי."
- דיון והכרעה
20. בתיקון 113 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, נקבע עיקרון גזירת דין, המורכב משלושה שלבים עיקריים והם: קביעת מתחם העונש ההולם; בחינה באם ניתן לחרוג במקרה הנוכחי ממתחם העונש ההולם שנקבע; וקביעת העונש המתאים לנסיבות המקרה.
21. עוד נקבע, בסעיף 40 לחוק, כי העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.
22. הערך החברתי המוגן העומד בבסיס העבירה בה הורשע הנאשם הינו שמירה על שלום הציבור וביטחונו וכן הגנה על ערך חיי האדם ועל שלמות גופו. על עבירות אלימות שמבוצעות במרחב הציבורי נאמר ברע"פ 5377/23 פאדי דכוור נ' מדינת ישראל (נבו 19.7.2023):
"בית משפט זה שב והתריע מפני נפיצותן של עבירות האלימות במרחב הציבורי. הודגש, כי יש להתמודד עם עבירות אלה באמצעות מדיניות ענישה אשר הולמת את החומרה הרבה הטמונה בהן ואף מהווה מסר מרתיע מפני ביצוען בעתיד (רע"פ 5792/22 בנימין נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (5.9.2022); רע"פ 5128/21 סלאמה נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (15.8.2021); רע"פ 489/21 ביטאו נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (26.01.2021))."
ובע"פ 3573/08 עודה עוואדרה נ' מדינת ישראל (נבו 13.4.2010) נקבע:
"יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להלחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. נגע האלימות הינו רעה חולה שיש לבערה מן היסוד, ומן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות ייטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר משמעותיים ומרתיעים מאחורי סורג ובריח (ע"פ 3863/09 הנ"ל, סעיף 21)."

23. אין מחלוקת כי עבירות אלימות הן עבירות חמורות במיוחד, וטבועים בהן סיכון לשלמות הגוף ולשלום הציבור, לערך החיים ולביטחון הכלל והפרט (ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן (10/11/09), ע"פ 79/15 קנדלקר נ' מדינת ישראל (5/5/15)). חומרה יתרה נודעת לעשיית שימוש בנשק קר, והדבר בבחינת מכת מדינה שיש לעקור מן השורש (ע"פ 2047/07 הנוק נ' מדינת ישראל (14/5/07), ע"פ 121/16 מדינת ישראל נ' פלוני (11/2/16) וע"פ 324/19 פלוני נ' מדינת ישראל (8/5/19)).
24. בחינת נסיבות ביצוע העבירה מלמדת על אירוע אלים שהתרחש על רקע התגרות וקללות שהפנה המתלונן אל הנאשם שלא עצר מלהגיב. התפתחו דחיפות הדדיות במהלכן המתלונן, שהיה תחת השפעת אלכוהול, נפל וקם על רגליו, הנאשם שוב דחף, היכה באגרופים ופנה ללכת. אולם למשמע קללות גזעניות ופוגעניות שהפנה כלפיו המתלונן, שב הנאשם אל המתלונן לאחר שהוציא מהמכונת חפץ בו השתמש להכאת המתלונן. לאחר התערבות של אנשים אחרים שהרחיקו אותו מהמתלונן, חזר הנאשם אל המכונת ועזב את המקום.
25. אני ער לעובדה כי הסנגורית טענה שעובדות כתב האישום מייחסות לנאשם שימוש בחפץ "שטיבו המדויק אינו ידוע" ועל כן לא ניתן לראות בו כנשק קר, ובנוסף טענה כי מאחר והנאשם הודה בעובדות כתב האישום ולא בעבירה המיוחסת לו, אין מקום להשאיר על כנה את הרשעתו בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום. איני מקבל טענה זו.
26. בע"פ 371/08 מדינת ישראל נ' דסטה ביטאו (27.10.2008) קבע בית המשפט העליון את המבחן להגדרתו של המונח "נשק" והיסוד הנפשי הנדרש בסעיף 335(א)(1) לשימוש בחפץ כנשק. ראו סעיפים 20-21 לפסק דינה של כב' הש' ע' ארבל:
20. נשאלת אפוא השאלה מה צריך להיות המבחן הקובע לסיווגו של עצם כ"נשק" לצורך סעיף 335(א)(1) לחוק. לטעמי, ובהתחשב באמור לעיל לענין היחס הנפשי הנדרש ביחס לרכיב נסיבתי זה, הדגש בענין זה צריך להיות מושם על שני היבטים עיקריים - שניהם במישור העובדתי (להבדיל מהנפשי): ראשית, יש לבחון מהו השימוש שנעשה בכלי בפועל. כך, גם אם מדובר בכלי שהוא לכאורה "תמים" (אגרסל, עציץ, נעל וכיוצא בחפצים מעין אלו), הרי שככל שהשימוש שנעשה בהם בפועל הוא "כבכלי נשק", היינו- שימוש אלים אשר גרם או עלול היה לגרום לפגיעה פיזית משמעותית באחר, ראוי יהיה לסווגם כ"נשק" לצורך סעיף 335(א)(1). שנית, וכפי שגם נקבע בענין מחמיד לצורך סעיף 329(א)(2) לחוק, יש לבחון את פוטנציאל הפגיעה הקיים בכלי. בהיבט זה, גם אם מדובר כאמור בכלי שלא יועד לשמש כנשק, סבורני כי אכן ככל שפוטנציאל הפגיעה הטמון בו במידה וייעשה בו שימוש כנשק הינו משמעותי, ראוי גם יהיה לסווגו ככזה.
21. ויודגש, איני מתעלמת מן העובדה כי העבירה העולה מצירוף סעיפים 333 ו-335(א)(1) אינה דורשת כי ייעשה בנשק שימוש בפועל אלא מסתפקת כאמור בכך שהנאשם נשא עמו נשק. אכן, ככל שמדובר בכלי שהוא מעצם טבעו ומהותו בבחינת "נשק קר" או "נשק חם", די בכך שהנאשם נשא אותו בעת ביצוע העבירה כדי שיושע בעבירה המחמירה העולה מצירופם של שני הסעיפים שבענייננו ואין צורך כי יעשה בנשק שימוש בפועל. אף על פי כן, ובהתאם לעמדות שהובעו בפסיקה בנושא זה בעבר, סבורני כי ככל שעסקינן בחפצים שאינם נחשבים ל"נשק" במובנו הרגיל של מונח זה, ואשר פעמים רבות הינם "תמימים" במהותם, יש הכרח כי סיווגם כ"נשק" ייגזר מן השימוש שנעשה בהם בפועל. מכאן, כי הלכה למעשה אכן יהיה צורך כי יעשה באותם חפצים שימוש על מנת שניתן יהיה לקבוע כי בנסיבות הענין מתקיימת הנסיבה הנוגעת לנשיאת נשק.

דרישה זו נובעת לטעמי הן מהגיונם הפשוט של הדברים והן מן הצורך בפרשנותו של הדין הפלילי באופן מידתי וזהיר: כאמור, עבירות המסתפקות ביסוד של נשיאת נשק כגורם מחמיר מאפשרות להטיל עונש מאסר חמור מזה הקבוע בגין העבירה הבסיסית, וזאת הגם שעקרונית לא נדרש כלל כי עבירות אלו תתבצענה תוך שימוש בנשק. כך, במקרה של סעיף 335(א)(1) לחוק ניתן להטיל את כפל העונש הקבוע בעבירה לפי סעיף 333 במידה והעבירה בוצעה כשהעבריין נושא עימו נשק וגם אם זה לא עשה בו כל שימוש בפועל. על התכליות העומדות ביסודה של עמדה נורמטיבית זו עמדתי כבר בראשיתם של הדברים. ואולם, ככל שעסקינן בחפצים שאינם "כלי נשק" מטבעם, יש ליתן את הדעת לעובדה כי לפחות התכלית הנוגעת לרצון בהרתעת הציבור מלשאת כלי נשק אינה מתקיימת, שהרי אין כל אינטרס ציבורי בהרתעתו של הציבור מפני עצם נשיאתם של חפצים שכאלו. האינטרס הציבורי בהקשר זה מצטמצם אך להרתעתו של הציבור מלעשות בחפצים "תמימים" שכאלו שימוש אלים - שימוש העלול להסתיים בפגיעה פיזית קשה באדם אחר. סיווגם של חפצים "תמימים" כאמור כ"נשק" גם אם לא נעשה בהם כל שימוש אלים או פוגעני, אינו רצוי אפוא לטעמי. קביעה מעין זו תרחיב את גדריו של האיסור הפלילי שבענייננו אל מעבר לראוי ולנדרש, תוך הגבלה יתרה של חופש הפעולה של הציבור ותוך הותרת הציבור בעמימות רבה מידי באשר לאופן ההתנהגות המצופה ממנו. למעשה, על חשש זה עמד כבר השופט א' ויתקון בעניין אסרף:

"שואל אני, מה דינו של אדם ההולך לתומו ביום סגריר והמטריה בידו וצורר מפתחות בכיסו ולפתע מסתבך הוא בתגרת ידיים ובלי להשתמש באחד מהכלים שהוא נושא עמו עובר הוא עבירה לפי סעיף 241(א) (כיום עבירת הפגיעה הקבועה בסעיף 334 לחוק - ע.א.)? אם נפרש את החוק כדברי חברי הנכבד (הנשיא זוסמן, אשר סבר כי הציבור בו נעשה שימוש באותו מקרה הינו בבחינת "נשק קר" - ע.א.), לא תהיה לו הגנה בפני אישום בעבירה לפי סעיף זה בצירוף סעיף 251א (כיום סעיף 335(א)(1) לחוק - ע.א.) והוא צפוי לעונש כפול. הנה לך תוצאה שאף היא איננה מניחה את הדעת, אך לא יהיה מנוס ממנה, אלא אם נגביל את המונח "נשק" לכל מה שבלשון בני אדם נחשב לנשק ללא הבדל בייעודו או שימושו המיוחד" (שם, בעמ' 154).

איני סבורה אמנם כי יש לבחור בפרשנות מצמצמת כפי זו שהוצעה בשעתו על-ידי השופט ויתקון (אשר דעתו בעניין זה נותרה בדעת מיעוט), כך שרק מה ש"בלשון בני אדם נחשב לנשק ללא הבדל בייעודו או שימושו המיוחד" ייחשב ל"נשק". בין היתר, עלולה פרשנות שכזו ליצור מצב אבסורדי לפיו מי שנשא כלי שהוא מעצם טבעו ומהותו בבחינת "נשק" אך לא עשה בו שימוש - יורשע בעבירה, בעוד אחר אשר נשא כלי "תמים" לכאורה אך עשה בו שימוש אלים ופוגעני, לא יורשע בה. פרשנות זו עלולה להיות מצמצמת מידי אף על רקע האלימות הגוברת בימינו ומגוון האמצעים שניתן לנצלם לשימוש אלים ופוגעני. ואולם, מנגד, מקובלת עלי עמדתו של השופט ויתקון כי סיווג עצם "תמים" כ"נשק" מבלי שנעשה בו כל שימוש אלים, עלול לעורר קושי ממשי. סיווג כזה אינו רצוי ואינו נחוץ בעיני. כפי שציינתי קודם, לשיטתי, ככל שמדובר בעצם שהוא אינו "נשק" מעצם טבעו אך בעל פוטנציאל לפגוע, המבחן הקובע לצורך סיווגו כ"כלי נשק" צריך להיות בשאלה האם השימוש שנעשה בו באותו מקרה היה שימוש אלים, היינו- שימוש שגרם או עלול היה לגרום לפגיעה פיזית חמורה, כאילו היה הוא "נשק" במובנו הרגיל.

27. במקרה שלפני הודה הנאשם כי לקח מרכבו חפץ, יהא אשר יהא, והשתמש בו למטרה אחת - והיא להכות באמצעותו במתלונן. הנאשם חבט, באמצעות החפץ במתלונן מספר פעמים עד שאחרים הרחיקו בין הניצים. עוד הודה הנאשם כי כתוצאה ממעשיו נגרמו למתלונן, בין היתר, חבלות בראש וחבלות נוספות כמתואר בכתב האישום. אמנם עיון בתעודות הרפואיות שהוגשו מטעם המאשימה (ת/2) מלמד כי בניגוד לאמור בכתב האישום ובניגוד להודאת הנאשם, לא נגרמו למתלונן שברים בראש ולא נמצא רושם לשבר בעצם הטימפוראלית, אך גם אם אתעלם מחבלה זו, הרי שיתר החבלות שנגרמו למתלונן יכולות להתיישב עם פגיעה בשימוש חפץ. אזכיר שוב כי הנאשם הודה כי החבלות המתוארות נגרמו למתלונן כתוצאה ממעשיו, ועל כן אני דוחה את הטענה שייתכן ומדובר בחבלות שנגרמו למתלונן בנפילה בשל השכרות בה היה מצוי.

28. עצם השימוש בחפץ בו אחז הנאשם, לצורך ביצוע מעשה אלימות, ובשל הפגיעות הפיזיות החמורות שנגרמו למתלונן כתוצאה ממעשיו של הנאשם, מלמדים כי יש לסווג את החפץ, הגם שלא ידוע בדיוק מהו מהותו, כנשק קר, ועל כן הרשעתו של הנאשם בעבירה לפי סעיף 335(א)(1) לחוק הינה כדין, ואין מקום לסטות ממנה.

29. בנסיבות ענייננו, התנהלות הנאשם הייתה בריונית ומשולחת רסן ויכולה הייתה להסתיים בנזק גדול יותר.

30. במעשיו פגע הנאשם בשלמות גופו, כבודו וביטחונו של המתלונן ובעצם התרחשות האירוע נפגעו ערכים מוגנים נוספים כגון שמירה על בטחון הציבור ותחושת המוגנות הכללית של אזרחי המדינה הנפגעים בשל מעשי אלימות המתבצעים במרחב הציבורי, לא כל שכן על רקע סתמי (ראו: ע"פ 4813/15 מוכלס פלאח נ' מדינת ישראל (22.3.2016)).

31. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בעבירה בה הורשע הנאשם, מגלה כי קיים מנעד רחב מאד של עונשים הנגזרים ביחס לעבירה של פציעה בנסיבות מחמירות כשהעברין נושא נשק, כאשר מתחם הענישה הראוי תלוי ברובו בנסיבות ביצוע המעשים, עוצמת האלימות שהופעלה, אופייה, סוג הנשק בו נעשה שימוש, משך האלימות ותוצאותיה, טיב הקשר בין התוקף לקרבן ויחסי הכוחות ביניהם, וכן מידת הנזק שנגרם, הטיפול הרפואי שנדרש, ומידת התכנון המוקדם.

בהתאם, קיים בפסיקה מגוון של עונשים הנע מחודשי מאסר בודדים לריצוי בדרך של עבודת שירות ועד 24 חודשי מאסר בפועל לתקופות ארוכות מאחורי סורג ובריח, הכול כאמור, בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה:

· רע"פ 1529/20 אל סיד נ' מדינת ישראל (15.03.2020) - בימ"ש השלום קבע מתחם של 10-24 חודשים מאסר בפועל וגזר עונש של 11 חודשים מאסר בפועל, על נאשם שבתגובה לדחיפה וסטירה מצד המתלונן, פעל באיומים, שלף סכין ודקר את המתלונן באזור המפשעה ובידו. ערעור ורשות ערעור נדחו;

· רע"פ 489/21 ביטאו נ' מדינת ישראל (26.1.2021) - הנאשם הורשע בעבירה של פציעה כשהעברין מזוין לאחר שדקר אדם אחר בבטנו באמצעות חפץ חד וגרם לו לפציעות. ביהמ"ש קמא קבע כי מתחם הענישה ההולם נע בין 8 ל-20 חודשי מאסר בפועל, אך בשל שיקולי שיקום קבע לחרוג מהמתחם והטיל על הנאשם 6 חודשי עבודות שירות. ביהמ"ש המחוזי קבע כי הרף הנמוך של המתחם צריך לעמוד על 12 חודשי מאסר בפועל והטיל עליו 10 חודשי מאסר. ביהמ"ש העליון אימץ את החלטת המחוז;

· רע"פ 5377/23 פאדי דכוור נ' מדינת ישראל (19.7.2023) - הנאשם הודה כי דקר את חברו בכל גופו באמצעות שברי בקבוק זכוכית, והורשע בביצוע עבירות של פציעה בנסיבות מחמירות ותקיפת סתם. בימ"ש השלום מצא כי מתחם העונש ההולם הוא בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל אך משיקולי שיקום קבע לחרוג מהמתחם ולהשית על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות ועונשים נלווים. ביהמ"ש המחוזי קיבל את ערעור המאשימה על קולת העונש והחמיר את עונשו של הנאשם ל 15 חודשים מאסר בפועל, בקבעו כי הנאשם הפגין אלימות באופן "ברוטלי ואכזרי" וגרם לנזק משמעותי. ערעור על קביעת המחוזי נדחה בבית המשפט העליון.

- רע"פ 6449/15 הייתם חלואני נ' מדינת ישראל (12.10.2015) - על רקע ויכוח היכה המתלונן את הנאשם בפניו וגרם לו חבלה. בתגובה היכה הנאשם את המתלונן באמצעות פטיש, וגרם לו בכך חתך באוזנו השמאלית, החתך נתפר בבית החולים. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש הראוי הוא בין מאסר בעבודות שירות לבין שנת מאסר בפועל וגזר על הנאשם 3 חודשי מאסר בפועל בריצוי עבודות שירות ומאסר מותנה. ערעור ובקשת רשות ערעור נדחו;
- ת"פ 48725-01-21 (שלום נצרת) מדינת ישראל נ' זירעיני (23.5.2022) - הנאשם דחף את המתלונן, היכה אותו בראשו באמצעות נרגילה ובכך גרם לו חתך של כ-1 ס"מ בקרקפת. בהתחשב במידת אשמו של הנאשם, בערכים החברתיים שנפגעו ובמדיניות הענישה הנוהגת, קבע ביהמ"ש כי מתחם העונש ההולם למעשי העבירה שביצע הנאשם ינוע בין 4-20 חודשי מאסר בפועל. על סמך מכלול השיקולים לרבות המלצת שירות המבחן, הושת על הנאשם עונש מאסר בפועל לתקופה של 4 חודשים בריצוי בדרך של עבודות שירות, צו מבחן לתקופה של שנה, 4 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים וקנס בסך 800 ₪.
- ת"פ 30413-04-18 מדינת ישראל נ' סמואל (17.10.2019) - נאשם שהודה והורשע בעבירה של פציעה כשהעבריין מזוין, בגין פציעת המתלונן בראשו באמצעות בקבוק בירה במהלך אירוע של תקיפה הדדית. ביהמ"ש קבע כי מתחם הענישה הראוי נע בין מאסר לתקופה של מספר חודשים שיכול ויבוצע בדרך של עבודות שירות ועד מאסר לתקופה של 18 חודשים לצד ענישה נלווית. על הנאשם הושת עונש מאסר לתקופה של 4 חודשים לריצוי בעבודות שירות. ערעור שהוגש בביהמ"ש המחוזי מרכז, נדחה.
32. כאמור, אין מקרה אחד דומה למשנהו. בקביעת מתחם העונש יש לקחת בחשבון את מכלול נסיבות העניין, היעדר התכנון, חלקו של המתלונן באירוע האלימות, השימוש שעשה הנאשם בחפץ מסוג נשק קר וחומרת הפציעה שנגרמה למתלונן.
33. בנסיבות העניין שבפני, אני סבור כי מתחם הענישה הראוי נע בין 4 חודשי מאסר בפועל שניתן לרצות בעבודות שירות ובין 18 חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, לצד ענישה הצופה פני עתיד ועונשים כלכליים.
34. לא מצאתי כי בנסיבות העניין קיימת הצדקה לחריגה ממתחם הענישה שנקבע.
- קביעת העונש הראוי:
35. בהתאם לסעיף 40 יא' לחוק העונשין, בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדר מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.
36. בבסיס השיקולים לחומרה עומדת מדיניות הענישה בעבירות אלימות חמורות והצורך ליתן ביטוי במסגרת הענישה לזכותו של כל אדם לשלמות גופו ורווחתו. בתי המשפט מצווים לתרום חלקם למלחמה באלימות הפושה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, תרומה שיהא בה כדי להרתיע הן את הנאשם והן עבריינים אחרים כמותו מלשוב ולבצע עבירות אלימות. בוודאי נכון הדבר שעה שהעבריין עושה שימוש בחפץ כנשק להכות בו את הקורבן.

37. במסגרת השיקולים לקולה, התחשבתי בהודאת הנאשם אשר חסכה זמן שיפוטי יקר, בהיעדר עבר פלילי, בגילו הצעיר, בהליך הטיפול אותו עבר הנאשם בסיוע שירות המבחן, ובחזרה אותה הביע בפני בית המשפט ובפני שירות המבחן.
38. עוד נתתי דעתי לחלקו של המתלונן באירוע, כאמור בעובדות כתב האישום ובייחוד לעובדה כי לאחר שהנאשם החל לשוב לרכבו במטרה לעזוב את המקום, שב והקניט אותו המתלונן. יחד עם זאת, אין להקל ראש בתגובתו של הנאשם להקנטות שספג, כאשר במקום לעזוב את המקום - כפי שהתכוון, הוציא את החפץ מרכבו והיכה באמצעותו את המתלונן.
39. לעניין הרכיבים הכלכליים בענישה נתתי דעתי לעובדה כי הנאשם נכה, שרק התחיל למצות את זכויותיו אל מול הביטוח הלאומי והוא עובד בתחנת דלק כקופאי.
40. נוכח האמור לעיל, אני סבור כי עונשו של הנאשם במקרה זה צריך להיות בחלק הבינוני-נמוך של מתחם הענישה.
41. שקלתי באם בנסיבות תיק זה, ראוי שהעונש שייגזר על הנאשם ירוצה בעבודות שירות או בכליאה ממשית, והגעתי לכלל מסקנה כי לאור נסיבות המקרה, נתוניו של הנאשם ומצב החירום הכליאתי השורר במדינת ישראל (כפי שיפורט להלן), יש להורות כי מאסרו של הנאשם יבוצע בדרך של עבודות שירות, וזאת לצד ענישה משמעותית צופה פני עתיד ותשלום פיצויים למתלונן.
42. כידוע, בתאריך 7.10.2023 נכנסה מדינת ישראל למלחמה עקובת דם, בה אנו מצויים עד ליום זה. במסגרת מצב החירום שהוכרז, חוקק חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (מס' 64 - הוראת שעה - חרבות ברזל) (מצב חירום כליאתי), התשפ"ד-2023, אשר מאפשר למנהל בית סוהר להלין עצורים ואסירים תוך חריגה מהוראות הדין לעניין שטח מחיה, ובמידת הצורך, גם שלא על מיטה, אלא על מזרן "לתקופה קצרה ככל האפשר".
43. לא יכולה להיות מחלוקת כי ההוראה המאפשרת הלנת עצורים ואסירים שלא על מיטות, מרעה מאד את מצב הכלואים והיא נוגדת את ההוראות שנקבעו ל"פעילה הראשונה" בבג"ץ 1892/14 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' השר לביטחון פנים (13.6.2017) (להלן: "החלטת בג"ץ").
44. מהדיווח שמסר השר לביטחון לאומי לוועדה לביטחון לאומי בכנסת, בתאריך 24.7.2024, עולה כי מצבת הכלואים בבתי הסוהר (נכון לתאריך 18.7.2024) עמדה על 22,117 כלואים, המהווה עלייה של למעלה מ-5,764 כלואים במצבת הכלואים מפרוץ המלחמה. עובדה זו השפיעה לרעה על מרחב המחיה לאסיר, כך שכ-56% מהם הוחזקו בתנאי מחייה שאינם עומדים בפעילה הראשונה של החלטת בג"ץ. מקרב אלו, למעלה מ-3500 אסירים פליליים (המהווים כ-29% מכלל האסירים הפליליים), הוחזקו בתנאי מחייה שאינם עומדים בפעילה הראשונה של החלטת בג"ץ.

45. בנוסף, מדיווחים שונים בתקופה האחרונה, עולה כי בעקבות מצב החירום הכליאתי והמצוקה שנוצרה בעקבות המחסור במקומות כליאה, נאלצו שלטונות שב"ס להורות על שחרור עצורים ואסירים, שחלקם אף אסירים ביטחוניים שהיו מעורבים בפשעים חמורים בעת המלחמה.
46. משכך, לדעתי, בתקופה הנוכחית, שעה שחומרת העבירה ונסיבותיה מאפשרים את ריצוי העונש בחלופת כליאה, יש לתת משקל של ממש למצב החירום הכליאתי ולאפשר לנאשם לרצות את עונשו בעבודות שירות (ככל שנמצא מתאים לכך).
47. עמדה זו עומדת בקנה אחד גם עם המלצות דו"ח הוועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים (דו"ח ועדת דורנר), שמסקנתו הייתה כי יש לפעול לצמצום השימוש במאסרים במקרים בהם המאסר אינו הכרחי להגבלת יכולת של עבריינים שהמסוכנות שלהם לחברה גבוהה, והרחבת השימוש בעונשים זולים יותר ויעילים יותר העומדים בעקרון ההלימה, ובכך להביא להקצאה יעילה ונכונה יותר של המשאבים המופנים לטובת הנושא.
- סוף דבר
48. לאור כל המקובץ לעיל, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. מאסר בפועל לתקופה של 9 חודשים אשר ירצו בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה מיום 7.7.2024, ובניכוי ימי מעצרו מתאריך 13.10.2022 עד 6.11.2022.
- עבודות השירות ירצו במסגרת "מרכז לקשיש צפת" ברחוב יאנוש קורצ'אק 1 בצפת החל מתאריך 25.8.2024, בימים ובשעות אשר צוינו בחוות הדעת.
- בתאריך האמור, יתייצב הנאשם בפני המפקח על עבודות השירות לצורך קליטה והצבה לתחילת העבודה לא יאוחר מהשעה 08:00 במפקדת מחוז צפון בשב"ס/יחידת עבודות שירות (בצמוד לכלא מגידו).
- הובהר לנאשם כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכל חריגה מכללים אלו, שימוש בסמים או באלכוהול, היעדרות או התנהגות בלתי תקינה - יש בה כדי להפסיק את עבודות השירות, וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.
- ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום, והתנאי הוא שלא יעבור עבירה בה הורשע בתיק זה או כל עבירת אלימות מסוג פשע, ויורשע בה בתקופת התנאי או לאחריה.
- ג. פיצוי בסך 7,000 ₪ למתלונן, עד תביעה מס' 1. הפיצוי ישולם עד ליום 1.11.2024.
- יש לשלם את הפיצוי לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, החל מחלוף 3 ימים מרגע מתן גזר הדין, וזאת באחת מהדרכים הבאות:
- בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה www.eca.gov.il (ניתן לשלם בפריסה של עד 18 תשלומים בהסדר קרדיט) או חפש בגוגל "תשלום גביית קנסות".
 - מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון 35592* או בטלפון *****-*** (ניתן לפנות לנציגים לקבלת מידע במספרים הללו).
 - במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).
- ד. התחייבות כספית בסך של 5,000 ₪, לפיה יתחייב להימנע מביצוע כל עבירת אלימות כלפי אדם, וזאת למשך שלוש שנים מהיום.
- ה. ככל שהנאשם הפקיד כספים במסגרת תיק זה או תיק המעצר הקשור אליו, הכספים יוחזרו אליו בכפוף לכל דין.
- ו. אני מורה על השמדת המוצגים התפוסים בתיק. המזכירות תעביר גזר דין זה לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.
- זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.
- החלטה
- רשמתי בפניי את התחייבות הנאשם ודין הצהרתו כדין חתימה על כתב התחייבות.
- ניתנה והודעה היום כ"ג תמוז תשפ"ד, 29/07/2024 במעמד הנוכחים.